

PHIÊN BẢN VIỆT

## HỢP PHÁP HÓA CƯ TRÚ VÀ LAO ĐỘNG Ở BA LAN



Tập tài liệu này chỉ chứa những hướng dẫn chung về khả năng người nước ngoài có được giấy phép cư trú tại Ba Lan. Thông tin này không phải là một nguồn luật pháp. Các tác giả đã thực hiện nỗ lực giải trình để đảm bảo rằng nó tuân thủ các quy định pháp luật hiện hành. Tuy nhiên, cần nhớ rằng nó chỉ liên quan đến các trường hợp thông thường, thường xuyên xảy ra và có thể không áp dụng đầy đủ cho các trường hợp riêng lẻ. Số lượng và loại giấy tờ mà cơ quan hành chính yêu cầu trong quá trình xem xét có thể khác với những giấy tờ được nêu lên tùy theo từng trường hợp cụ thể.

Thông tin trong tập tài liệu này không áp dụng cho các công dân khác Ba Lan của các Quốc gia Thành viên EU, Anh, Na Uy, Iceland, Liechtenstein, Thụy Sĩ và các thành viên gia đình của họ hoặc những người thụ hưởng Thỏa thuận Rút tiền của Vương quốc Anh khỏi Liên minh Châu Âu.

Các quy định chi tiết nêu rõ các quy tắc nhập cảnh và cư trú của người nước ngoài trên lãnh thổ Ba Lan được nêu trong Đạo luật về người nước ngoài ra ngày 12 tháng 12 năm 2013. Các Đạo luật khác có thể bao gồm các giải pháp cho các vấn đề cụ thể, ví dụ: xác định các quy tắc về vấn đề lao động của người nước ngoài, cụ thể tức là Đạo luật ra ngày 20 tháng 4 năm 2004 về khuyến mại lao động và các tổ chức thị trường lao động, hoặc các quy tắc thực hiện hoạt động kinh doanh của người nước ngoài, tức là Đạo luật ra ngày 6 tháng 3 năm 2018 về quy tắc tham gia của doanh nhân nước ngoài và người nước ngoài khác vào hoạt động kinh tế trên lãnh thổ Cộng hòa Ba Lan.

Thông tin chi tiết xác định các quy tắc xử lý hành chính trong các trường hợp người nước ngoài được quy định tại Đạo luật ra ngày 14 tháng 6 năm 1960 - Bộ luật xử lý hành chính.

Trong trường hợp có nghi vấn, hãy liên hệ với bộ phận có thẩm quyền trong việc người nước ngoài tại các văn phòng tỉnh có thẩm quyền theo nơi cư trú của bạn.

LAO ĐỘNG Ở BA LAN - KHI BẠN CÓ THỂ LÀM VIỆC?	5
GIẤY TỜ CHO PHÉP LÀM VIỆC	13
KHẢ NĂNG LAO ĐỘNG TRONG THỦ TỤC HỢP PHÁP HÓA CƯ TRÚ	21
GIẤY PHÉP TẠM CƯ VÀ LAO ĐỘNG – TIẾP TỤC RA SAO?	25

1

# LAO ĐỘNG Ở BA LAN - KHI BẠN CÓ THỂ LÀM VIỆC?



## LAO ĐỘNG Ở BA LAN - KHI BẠN CÓ THỂ LÀM VIỆC?

Bạn có thể làm việc ở Ba Lan nếu:

- bạn ở Ba Lan **hợp pháp**

và

- bạn có **giấy phép thích hợp để thực hiện lao động**, có thể là kết quả từ một tài liệu cho phép bạn làm việc hoặc từ một tình huống cụ thể cho phép bạn làm việc ở Ba Lan mà không cần tài liệu này.

### Ví dụ:

1. Người nước ngoài có thị thực với mục đích lao động và giấy phép lao động. Người nước ngoài đó có thể làm việc tại Ba Lan vì có cư trú hợp pháp - có thị thực và có giấy tờ cho phép làm việc - giấy phép lao động..

2. Người nước ngoài có giấy phép cư trú định cư tại Cộng hòa Ba Lan. Người nước ngoài này có thể làm việc hợp pháp vì họ cư trú hợp pháp tại Ba Lan. Ngoài ra, việc anh ta có giấy phép cư trú định cư cho phép anh ta thực hiện bất kỳ công việc nào ở Ba Lan mà không cần giấy phép lao động.

3. Người nước ngoài có thị thực không hợp lệ và Thẻ Người dân tộc Ba Lan. Người nước ngoài đó không thể làm việc tại Ba Lan. Mặc dù người nước ngoài này được miễn nghĩa vụ phải có giấy phép lao động, vì anh ta có Thẻ Người dân tộc Ba Lan, nhưng việc cư trú ở Ba Lan bất hợp pháp khiến anh ta không thể làm việc.

## Tiếp cận đầy đủ thị trường lao động

Tiếp cận đầy đủ thị trường lao động Ba Lan được áp dụng cho trường hợp khi bạn có thể thực hiện công việc **mà không cần có thêm tài liệu cho phép bạn làm việc** cho bất kỳ chủ lao động nào và với bất kỳ điều kiện nào.

### **Bạn có toàn quyền truy cập vào thị trường lao động Ba Lan nếu:**

- bạn được cấp quy chế tị nạn ở Ba Lan;
- bạn đã được cấp bảo hộ bổ sung tại Ba Lan;
- bạn có giấy phép cư trú định cư tại Ba Lan;
- bạn có giấy phép cư trú dài hạn cư dân EU tại Ba Lan;
- bạn có giấy phép cư trú tại Ba Lan vì lý do nhân đạo;
- bạn có giấy phép dung túng cư trú ở Ba Lan;
- bạn đang hưởng sự bảo vệ tạm thời ở Ba Lan;
- bạn có giấy chứng nhận hợp lệ do Trường Văn phòng Người ngoại quốc cấp liên quan đến thủ tục cấp bảo hộ quốc tế đang chờ xử lý;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời và lao động, nhưng chỉ loại giấy phép mà trong đó không ghi rõ chủ lao động, chức vụ, mức lương, thời gian làm việc và loại hợp đồng được ký kết;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho mục đích học tập trong các trường đại học hệ đào tạo chính quy;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho mục đích thực hiện nghiên cứu khoa học;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho mục đích di chuyển lâu dài của một nhà nghiên cứu;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho thành viên gia đình của công dân nước Cộng hòa Ba Lan;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho mục đích đoàn tụ gia đình;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho nạn nhân của buôn bán người;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho người có giấy phép cư trú dài hạn cư dân EU tại một Quốc gia Thành viên EU khác;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho thành viên gia đình của người có giấy phép cư trú dài hạn cư dân EU tại một Quốc gia Thành viên EU khác;
- bạn đang ở Ba Lan do sự di chuyển ngắn hạn của một nhân viên ICT, sự di chuyển ngắn hạn của nhà nghiên cứu hoặc sự di chuyển của sinh viên;
- bạn có Thẻ Người dân tộc Ba Lan và giấy tờ hợp pháp hóa cư trú của bạn ở Ba Lan;
- bạn là sinh viên đại học loại hình đào tạo chính quy ở Ba Lan và có tài liệu hợp pháp hóa cư trú của bạn ở Ba Lan;
- bạn tốt nghiệp trung học phổ thông ở Ba Lan, đại học hệ chính quy hoặc nghiên cứu sinh chính quy tại các trường đại học Ba Lan và có tài liệu hợp pháp hóa cư trú của bạn ở Ba Lan.

## TIẾP CẬN ĐẦY ĐỦ THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG

### Ví dụ:

1. Người nước ngoài đã hoàn thành chương trình đại học hệ chính quy tại Ba Lan và có thị thực. Người nước ngoài có thể làm việc tại Ba Lan cho bất kỳ chủ lao động nào trong bất kỳ điều kiện nào, vì cư trú của anh ta là hợp pháp - dựa trên thị thực hợp lệ và được miễn nghĩa vụ phải có giấy phép lao động - anh ta tốt nghiệp đại học hệ chính quy.

2. Người nước ngoài có giấy phép cư trú tạm thời và lao động. Quyết định cấp giấy phép này không chỉ rõ người sử dụng lao động hoặc thông tin khác liên quan đến việc thực hiện công việc. Người nước ngoài có thể làm việc hợp pháp cho bất kỳ chủ lao động nào. Người nước ngoài đang cư trú hợp pháp – giấy phép cư trú tạm thời và lao động là nguồn gốc của quyền này. Giấy phép cư trú và lao động của người nước ngoài không ghi cho một người sử dụng lao động cụ thể, vì vậy anh ta có thể tự do thay đổi công việc của mình trong thời gian còn hiệu lực của nó.

3. Người nước ngoài là vợ / chồng của công dân Ba Lan và do đó có giấy phép cư trú tạm thời. Người nước ngoài có thể làm việc hợp pháp cho bất kỳ người sử dụng lao động nào, vì tài liệu hợp pháp hóa thời gian cư trú của họ ở Ba Lan cho phép họ làm việc.

### CƠ SỞ PHÁP LÝ:

Điều 87 khoản 1 điểm 1-11d và khoản 2 của Đạo luật ra ngày 20 tháng 4 năm 2004 về khuyến mại lao động và các tổ chức thị trường lao động (tức là Công báo năm 2019, mục 1484, đã được sửa đổi).

Quy định của Bộ trưởng Bộ Lao động và Chính sách xã hội ra ngày 21 tháng 4 năm 2015 về các trường hợp được phép ủy thác công việc cho người nước ngoài trên lãnh thổ Cộng hòa Ba Lan mà không cần phải xin giấy phép lao động (tức là Công báo năm 2018, mục 2273).



## Tiếp cận hạn chế thị trường lao động

Tiếp cận hạn chế vào thị trường lao động Ba Lan là một tình huống khi bạn có thể làm việc trên cơ sở một tài liệu cho phép bạn lao động, trong đó chỉ rõ người sử dụng lao động mà bạn có thể làm việc và các điều kiện mà bạn có thể làm việc.

### Bạn có quyền truy cập hạn chế vào thị trường lao động Ba Lan, nếu:

- Bạn có giấy phép lao động và bạn đang cư trú ở lãnh thổ Ba Lan trên cơ sở:
  - thị thực, ngoại trừ thị thực được cấp cho mục đích du lịch;
  - trên cơ sở giấy phép cư trú tạm thời, ngoại trừ giấy phép cư trú tạm thời được cấp do hoàn cảnh cần lưu trú ngắn hạn;
  - thị thực do một quốc gia Schengen khác cấp;
  - giấy phép cư trú do một quốc gia Schengen khác cấp;
  - theo chế độ miễn thị thực.
- bạn có giấy tuyên bố về việc ủy thác công việc cho người nước ngoài và một trong những tài liệu hợp pháp hóa cư trú của bạn ở Ba Lan nói trên;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời và lao động, trong đó có ghi rõ chủ lao động, chức vụ, tiền lương, giờ làm việc và loại hợp đồng được ký kết;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời với mục đích làm việc trong nghề đòi hỏi trình độ chuyên môn cao;
- bạn có giấy phép cư trú tạm thời cho mục đích tiến hành hoạt động kinh doanh, trong đó có ghi rõ chủ lao động, chức vụ, thù lao, thời gian làm việc và loại hợp đồng được ký kết;
- giấy phép cư trú tạm thời cho mục đích thực hiện công việc theo sự điều động trong nội bộ công ty;
- giấy phép cư trú tạm thời cho việc di chuyển dài hạn của một nhân viên quản lý, chuyên gia hoặc thực tập sinh, trong khuôn khổ của việc điều động trong nội bộ công ty.

### Ví dụ:

1. Người nước ngoài có giấy tuyên bố về việc ủy thác thực hiện công việc cho người nước ngoài, trong đó có thông tin rằng người đó sẽ làm việc cho công ty X với tư cách là người làm vườn toàn thời gian. Người nước ngoài cũng có thị thực quốc gia (ký hiệu D) với mục đích lao động. Người nước ngoài chỉ có thể làm việc hợp pháp tại công ty X với tư cách là người làm vườn, vì giấy tuyên bố đã được cấp với những dữ liệu đó. Người nước ngoài cũng có thị thực cho phép anh ta làm việc tại Ba Lan.

2. Người nước ngoài có giấy phép cư trú được cấp tại Ý và được đề nghị làm việc tại Ba Lan với tư cách là quản lý ca tại nhà máy XY. Người sử dụng lao động XY đã xin được giấy phép lao động cho người nước ngoài. Người nước ngoài chỉ có thể đảm nhận công việc hợp pháp trong công ty XY với tư cách là người quản lý ca, vì giấy phép lao động đã được cấp với những dữ liệu đó. Người nước ngoài cũng có quyền cư trú hợp pháp tại Ba Lan, vì anh ta có giấy phép cư trú của Ý. Tuy nhiên, cần nhớ rằng giấy phép cư trú đã đề cập trên chỉ cho phép anh ta ở lại Ba Lan trong 90 ngày và anh ta phải nộp đơn xin giấy phép cư trú tạm thời và lao động ở Ba Lan để tiếp tục làm việc ở nước ta.

3. Người phụ nữ nước ngoài ở Ba Lan theo giấy phép cư trú tạm thời và lao động do thực hiện

## TIẾP CẬN HẠN CHẾ THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG

*công việc kiến trúc sư trong công ty Z. Người phụ nữ nước ngoài được mời làm kiến trúc sư tại công ty ABC. Người phụ nữ nước ngoài không thể bắt đầu làm việc tại ABC, vì trong quyết định cấp giấy phép cư trú tạm thời và lao động đã có ghi người sử dụng lao động Z, nếu người phụ nữ nước ngoài muốn bắt đầu làm việc tại ABC thì phải xin giấy phép cư trú tạm thời và lao động mới.*

### **CƠ SỞ PHÁP LÝ:**

Điều 87 khoản 1 điểm 12 của Đạo luật ra ngày 20 tháng 4 năm 2004 về khuyến mại lao động và các tổ chức thị trường lao động.

## KHI NÀO BẠN CÓ THỂ THAY ĐỔI CHỦ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG?

**Bạn có thể tự do thay đổi công việc của mình**, nếu bạn có **toàn quyền tiếp cận thị trường lao động**, tức là ví dụ như bạn có giấy phép cư trú tạm thời và lao động, trong đó không bao gồm thông tin về người sử dụng lao động, vị trí, tiền lương, thời gian làm việc và loại hợp đồng hoặc bạn có giấy phép cư trú định cư.

Trong trường hợp, nếu bạn có **tiếp cận hạn chế thị trường lao động Ba Lan**, bạn **không thể tự do thay đổi người sử dụng lao động và điều kiện làm việc** của mình. Trong trường hợp, nếu bạn có giấy phép cư trú tạm thời với mục đích làm việc trong nghề đòi hỏi trình độ chuyên môn cao thì bạn chỉ được làm việc trong ngành nghề yêu cầu trình độ chuyên môn cao.

Trong trường hợp, nếu bạn đang ở **chế độ miễn thị thực**, bạn có **thị thực hoặc giấy phép cư trú tạm thời và giấy phép lao động**, bạn có thể bắt đầu làm việc cho chủ lao động mới nếu người đó xin được giấy phép lao động mới cho bạn.

Nếu bạn đang ở **chế độ miễn thị thực**, bạn có **thị thực hoặc giấy phép cư trú tạm thời và giấy tuyên bố về việc ủy thác công việc cho người nước ngoài**, bạn chỉ có thể bắt đầu làm việc cho chủ lao động mới khi người đó xin được giấy tuyên bố mới cho bạn. Hãy nhớ rằng trên cơ sở giấy tuyên bố nói trên, bạn có thể làm việc tổng cộng không quá 6 tháng trong vòng 12 tháng liên tiếp nhau, bất kể bạn đã làm việc cho bao nhiêu nhà tuyển dụng. Ngoài ra, làm việc dựa trên cơ sở giấy tuyên bố nói trên chỉ áp dụng cho các công dân của: Armenia, Belarus, Georgia, Moldova, Nga và Ukraine.

Nếu bạn có **giấy phép cư trú tạm thời và lao động**, trong đó có **chỉ rõ người sử dụng lao động, vị trí công việc, mức lương, thời gian làm việc và loại hợp đồng được ký kết**, bạn không thể trên cơ sở giấy đó bắt đầu làm việc cho người sử dụng lao động khác. Tuy nhiên, bạn có thể nộp đơn lên Tỉnh trưởng có thẩm quyền theo nơi bạn ở hiện tại để thay đổi giấy phép nếu bạn muốn làm việc:

- tại nhà tuyển dụng người lao động khác,
- ở một vị trí khác,
- với mức lương thấp hơn,
- trong thời gian làm việc khác.

Nếu bạn muốn thay đổi chủ sử dụng lao động, bạn phải xin giấy phép cư trú tạm thời và lao động mới.

Trong trường hợp, khi bạn có **giấy phép cư trú tạm thời với mục đích làm việc trong nghề đòi hỏi trình độ chuyên môn cao và bạn vẫn chưa làm việc tại Ba Lan 2 năm trên cơ sở nó**, bạn không thể bắt đầu làm việc cho một chủ lao động khác hoặc theo các điều kiện khác. Bạn có thể nộp đơn lên Tỉnh trưởng có thẩm quyền theo nơi ở hiện tại của bạn để thay đổi giấy phép nếu bạn muốn:

- làm việc cho một chủ lao động khác,
- thay đổi vị trí mà bạn đang làm việc,
- nhận mức lương thấp hơn mức quy định trong giấy phép.

Nếu bạn có **giấy phép cư trú tạm thời với mục đích làm việc trong nghề đòi hỏi trình độ chuyên môn cao** và bạn đã làm việc trên cơ sở nó ở Ba Lan trong 2 năm, bạn có thể thay đổi chủ lao động, vị trí công việc và mức lương mà không cần thay đổi giấy phép, nhưng chỉ khi bạn tiếp tục làm việc trong ngành nghề yêu cầu trình độ chuyên môn cao.

## KHI NÀO BẠN CÓ THỂ THAY ĐỔI CHỦ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG?

### Ví dụ:

1. Người nước ngoài làm công việc vận hành cần trục tại công ty D trên cơ sở có thị thực và giấy phép lao động. Công ty J đã đề nghị cho người nước ngoài một công việc ở vị trí tương đương với mức lương cao hơn. Công ty J đã xin được giấy phép lao động cho người nước ngoài với tư cách là người điều khiển cần trục. Người nước ngoài có thể bắt đầu làm việc tại công ty J vì có thị thực và giấy phép lao động cho một chủ lao động mới.

2. Người phụ nữ nước ngoài cư trú tại Ba Lan theo diện giấy phép cư trú tạm thời và lao động do thực hiện công việc phục vụ bàn trong nhà hàng XYZ. Người sử dụng lao động XYZ đã đề nghị người phụ nữ nước ngoài đổi công việc sang quản lý nhà hàng. Người phụ nữ nước ngoài có thể nộp đơn lên Tỉnh trưởng xin thay đổi giấy phép cư trú tạm thời và lao động do thay đổi vị trí công việc. Người phụ nữ nước ngoài có thể bắt đầu làm việc ở vị trí mới sau khi nhận được từ Tỉnh trưởng quyết định thay đổi công việc.

3. Người phụ nữ nước ngoài ở Ba Lan theo diện giấy phép cư trú tạm thời và lao động do làm bác sĩ ở bệnh viện K. Người phụ nữ nước ngoài muốn bắt đầu làm bác sĩ ở bệnh viện R, vì ở đó cô ấy được trả lương cao hơn. Người phụ nữ nước ngoài không có thể bắt đầu làm việc tại bệnh viện mới R, vì giấy phép cư trú tạm thời và lao động được cấp để làm việc tại bệnh viện K. Người phụ nữ nước ngoài phải nộp đơn lên Tỉnh trưởng xin cấp giấy phép cư trú tạm thời và lao động cho chủ lao động mới - bệnh viện R và chỉ sau sau khi có được nó, cô ấy sẽ có thể bắt đầu công việc mới.

### CƠ SỞ PHÁP LÝ:

Điều 120 và Điều 135 của Đạo luật về người nước ngoài ra ngày 12 tháng 12 năm 2013 (Công báo năm 2020, mục 35 đã được sửa đổi)

# 2

## GIẤY TỜ CHO PHÉP LÀM VIỆC



## GIẤY PHÉP LAO ĐỘNG

Giấy phép lao động là một tài liệu, **cùng với tài liệu hợp pháp hóa việc cư trú, cho phép bạn làm việc tại Ba Lan**. Bạn không thể tự mình xin giấy phép lao động, đó là một loại giấy tờ **chỉ được cấp theo yêu cầu của người sử dụng lao động**.

Giấy phép lao động được cấp với thời hạn đến 3 năm và có thể được gia hạn.

### **CƠ SỞ PHÁP LÝ:**

Điều 88a của Đạo luật ra ngày 20 tháng 4 năm 2004 về khuyến mại lao động và các tổ chức thị trường lao động.

## GIẤY PHÉP CƯ TRÚ TẠM THỜI VÀ LAO ĐỘNG

Giấy phép cư trú tạm thời và lao động là một tài liệu cho phép **cả cư trú ở Ba Lan và làm việc tại Ba Lan**. Bạn có thể tự mình nộp đơn xin cấp giấy phép đã đề cập ở trên. Tuy nhiên, để có được giấy phép sẽ cần sự hợp tác của người sử dụng lao động.

**Bạn không thể xin giấy phép cư trú tạm thời và lao động**, nếu như:

- bạn đang là một nhân viên biệt phái;
- bạn hoạt động kinh doanh ở Ba Lan;
- bạn đang ở Ba Lan với mục đích làm việc theo mùa;
- bạn đang cư trú tại lãnh thổ Ba Lan trên cơ sở thị thực Ba Lan được cấp cho mục đích du lịch hoặc thăm gia đình hoặc bạn bè,
- bạn đang ở Ba Lan với mục đích du lịch hoặc thăm gia đình hoặc bạn bè, trên cơ sở thị thực do một quốc gia khối Schengen khác cấp;
- bạn đang ở bên ngoài Ba Lan.

### Thủ tục để nhận được

Đơn xin cấp giấy phép nói trên, bạn nên **trực tiếp nộp trong thời gian cư trú hợp pháp** của mình ở Ba Lan lên Tỉnh trưởng có thẩm quyền theo nơi lưu trú. Đơn phải được nộp theo **mẫu đặc biệt**. Việc nộp hồ sơ có thể yêu cầu phải có cuộc hẹn trước tại bộ phận có thẩm quyền đối với người nước ngoài tại văn phòng tỉnh hoặc đoàn / chi nhánh của nó bằng cách sử dụng lịch điện tử tiếp nhận khách. Hãy kiểm tra chắc chắn về các quy tắc tiếp nhận ứng viên ở Tỉnh trưởng thích hợp.

Bạn nên đính kèm với đơn:

- phụ lục số 1 do **chủ lao động của bạn điền**;
- 4 ảnh hiện tại;
- bản sao hộ chiếu còn hạn (bản chính để đối chiếu).

Ngoài ra, bạn nên nộp cho văn phòng tỉnh:

- **thông tin từ starosta** do chủ lao động nhận được. Nó không bắt buộc phải có trong trường hợp, khi:
  - nghề nghiệp mà bạn sẽ làm việc ở Ba Lan nằm trong danh sách các nghề nghiệp, mà làm việc được miễn nghĩa vụ phải có thông tin nêu trên;
  - ngay trước khi nộp đơn, bạn đã có giấy phép lao động hoặc giấy phép cư trú tạm thời và lao động cho cùng một chủ lao động ở cùng vị trí;
  - ngay trước khi nộp hồ sơ, bạn đã làm việc trong 3 tháng với cùng một chủ lao động và ở vị trí tương đương trên cơ sở giấy tuyên bố về việc ủy thác công việc cho người nước ngoài. Trong tình huống này, bạn sẽ được yêu cầu xuất trình giấy tuyên bố đã đề cập ở trên, hợp đồng lao động và các tài liệu xác nhận việc đóng bảo hiểm xã hội;
  - bạn đã ở Ba Lan hợp pháp và liên tục trong 3 năm;
  - 3 năm trước khi nộp đơn, bạn đã tốt nghiệp một trường đại học ở Ba Lan, ở một quốc gia Khu vực Kinh tế châu Âu EOG khác hoặc ở Thụy Sĩ, hoặc bạn đang là nghiên cứu sinh tại Ba Lan;
  - bạn được miễn nghĩa vụ phải có giấy phép lao động (xem phần I điểm 1).

## GIẤY PHÉP CƯ TRÚ TẠM THỜI VÀ LAO ĐỘNG

- một tài liệu chứng minh rằng bạn có một nơi cư trú (ví dụ: giấy chứng nhận đăng ký hộ khẩu, hợp đồng thuê nhà hoặc tuyên bố của chủ sở hữu cơ sở rằng bạn có thể sống ở đó);
- giấy chứng nhận việc làm của chủ lao động cuối cùng (trong trường hợp trước đây bạn đã từng làm việc cho chủ lao động khác);
- tài liệu xác nhận có nguồn thu nhập ổn định và thường xuyên đủ để trang trải chi phí sinh hoạt cho bạn và các thành viên trong gia đình bạn (đối với một người sống độc thân - với số tiền trên 701 PLN netto mỗi tháng, cho mỗi thành viên gia đình - trên 528 PLN netto mỗi tháng), ví dụ: Tờ khai thuế thu nhập cá nhân PIT về số tiền thu nhập trong năm tính thuế gần nhất hoặc giấy xác nhận có liên quan của Tổ chức Bảo hiểm xã hội ZUS;
- tài liệu xác nhận việc sở hữu bảo hiểm (ví dụ: giấy chứng nhận có liên quan từ Tổ chức Bảo hiểm Xã hội ZUS, thẻ bảo hiểm y tế).

Tiền lệ phí để cấp giấy phép cư trú tạm thời và lao động là **440 PLN**. Ngoài ra, bạn sẽ phải trả **50 PLN** tiền cấp thẻ cư trú.

Giấy phép cư trú tạm thời và lao động có thể được cấp cho bạn trong thời hạn từ **3 tháng đến 3 năm**.

**Giấy phép cư trú tạm thời và lao động** mà bạn sẽ nhận được, ngoài thời hạn hiệu lực, cũng sẽ bao gồm thông tin về:

- người sử dụng lao động,
- vị trí làm việc,
- mức lương thấp nhất mà bạn sẽ nhận được,
- thời gian làm việc,
- loại hợp đồng mà theo đó bạn thực hiện công việc.

Nếu bạn làm việc cho nhiều nhà tuyển dụng, thông tin này sẽ được ghi rõ riêng biệt cho từng nhà tuyển dụng.

Nếu bạn đáp ứng các điều kiện để được miễn nghĩa vụ phải có giấy phép lao động (xem phần I điểm 1) thì những thông tin trên sẽ không được ghi trong giấy phép nêu trên. Giấy phép sẽ chứa thông tin về cơ sở pháp lý của việc miễn trừ nghĩa vụ phải có giấy phép lao động.

Trong trường hợp nếu bạn nhận được **quyết định từ chối** về việc cấp giấy phép cư trú và lao động từ Tỉnh trưởng, bạn có quyền  **khiếu nại quyết định này lên Trưởng Văn phòng Người ngoại quốc trong vòng 14 ngày kể từ ngày nhận quyết định** thông qua Tỉnh trưởng, người đã từ chối cấp giấy phép cho bạn. Nếu thấy quyết định của Trưởng Văn phòng Người ngoại quốc không công bằng, bạn có quyền khiếu nại lên Tòa án hành chính.

### Ví dụ:

1. Người nước ngoài muốn bắt đầu làm tài xế xe buýt ở công ty XYZ. Người nước ngoài đã nộp đơn xin cấp giấy phép cư trú tạm thời và lao động tại văn phòng tỉnh. Người nước ngoài không có nghĩa vụ phải đính kèm thông tin từ starosta vào đơn, bởi vì tài xế xe buýt là một nghề đặc biệt cần thiết ở Ba Lan. Sau khi tiến hành các thủ tục liên quan, Tỉnh trưởng đã cấp cho người nước ngoài giấy phép cư trú tạm thời và lao động, trong đó có thông tin rằng người nước ngoài có thể làm việc trong công ty XYZ với tư cách là tài xế xe buýt. Người nước ngoài chỉ có thể làm việc ở XYZ với tư



## GIẤY PHÉP CƯ TRÚ TẠM THỜI VÀ LAO ĐỘNG

*cách là tài xế xe buýt.*

*2. Người phụ nữ nước ngoài tốt nghiệp đại học hệ chính quy ngành ngữ văn tiếng Anh tại Ba Lan và muốn bắt đầu làm công việc phiên dịch viên tại công ty ABCD. Người phụ nữ nước ngoài đã nộp đơn xin giấy phép cư trú tạm thời và lao động, cô không đính kèm thông tin từ starosta vào đơn, vì cô được miễn nghĩa vụ phải có giấy phép lao động. Khi cấp giấy phép cư trú tạm thời, Tỉnh trưởng không ghi vào trong đó thông tin về người sử dụng lao động và điều kiện làm việc, chỉ ghi cơ sở pháp lý việc miễn giấy phép lao động. Sau một năm, người phụ nữ nước ngoài nhận được mời làm việc tại một trường ngoại ngữ. Người phụ nữ nước ngoài có thể bắt đầu làm việc tại đó vì giấy phép cư trú tạm thời không quy định chủ lao động hoặc điều kiện làm việc.*

*3. Người nước ngoài muốn làm thợ làm bánh tại xưởng bánh G, người sử dụng lao động có được cho anh ta giấy tuyên bố về việc ủy thác công việc cho người nước ngoài. Người nước ngoài đã xin được thị thực và đến Ba Lan, nhưng anh ta lại được mời làm thợ làm bánh ở xưởng bánh kẹo LKJ. Người nước ngoài đã nộp đơn xin giấy phép cư trú tạm thời và lao động do làm việc trong công ty bánh kẹo LKJ. Đơn phải được đính kèm với thông tin từ starosta, bởi vì anh ta muốn bắt đầu làm việc cho một nhà tuyển dụng khác không phải là người ghi ở trong giấy tuyên bố nói trên. Tỉnh trưởng, khi cấp cho anh ta giấy phép cư trú tạm thời và lao động, sẽ ghi chủ lao động và điều kiện làm việc trong quyết định. Người nước ngoài chỉ có thể làm việc trong xưởng bánh kẹo LKJ.*

### CƠ SỞ PHÁP LÝ:

Điều 114–117 của Đạo luật về người nước ngoài

## GIẤY CAM ĐOAN BẢO ĐẢM CẤP VIỆC LÀM CHO NGƯỜI NƯỚC NGOÀI

Giấy cam đoan bảo đảm cấp việc làm cho người nước ngoài là một loại giấy tờ, mà **cùng với giấy tờ hợp pháp hóa cư trú sẽ tạo ra quyền lao động tại Ba Lan**. Bạn không thể tự nộp đơn xin giấy tờ đó, mà chỉ có chủ việc làm mới có quyền xin.

Bạn hãy nhớ là việc được phép lao động dựa trên Giấy cam đoan nói trên chỉ liên quan đến các công dân của: Armenia, Bielarus, Gruzia, Moldava, Nga hoặc Ukraina.

Dựa trên cơ sở Giấy cam đoan, bạn có thể làm việc không quá 6 tháng trong vòng 12 tháng liên tục, không phụ thuộc vào việc là bạn làm việc cho bao nhiêu chủ việc làm.

### CƠ SỞ PHÁP LÝ:

Điều 88z Bộ luật ra ngày 20.04.2004 về khuyến mại việc làm và các cơ quan thị trường lao động.

Nghị định của Bộ trưởng Bộ Gia đình, Lao động và Chính sách Xã hội ra ngày 08.12.2017 về việc các quốc gia mà công dân của họ được áp dụng vài nguyên tắc liên quan đến giấy phép lao động theo mùa và các nguyên tắc liên quan bản cam đoan bảo đảm cấp việc làm cho người nước ngoài (Công báo năm 2018, phần 2349).

## GIẤY PHÉP LAO ĐỘNG THEO MÙA

Giấy phép lao động theo mùa là một loại giấy tờ, mà cùng với giấy tờ hợp pháp hóa cư trú sẽ tạo ra quyền lao động theo mùa tại Ba Lan. Danh sách các lĩnh vực ban ngành mà có thể lao động theo mùa được xác định theo các nguyên tắc pháp luật. Bạn không thể tự nộp đơn xin giấy phép lao động theo mùa, mà đây là loại giấy tờ chỉ cấp cho chủ việc làm, khi họ nộp đơn xin.

Giấy phép lao động theo mùa cấp cho thời hạn dưới 9 tháng trong vòng một năm lịch.

### **CƠ SỞ PHÁP LÝ:**

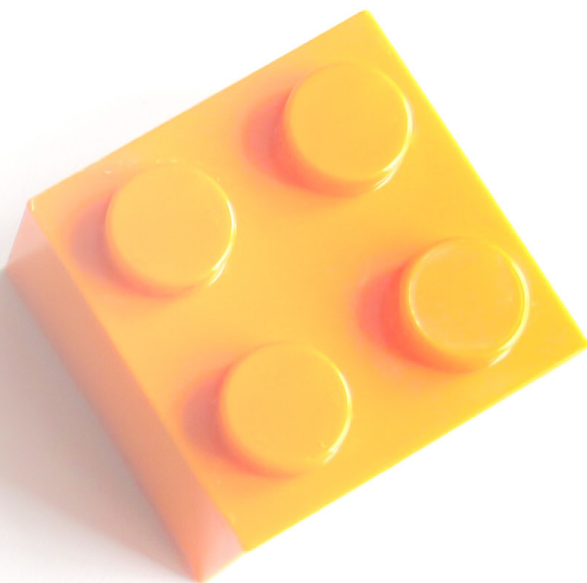
Điều 88a Bộ luật ra ngày 20.04.2004 về khuyến mại việc làm và các cơ quan thị trường lao động.

NƠI ĐỂ GHI CHÚ

NƠI ĐỂ GHI CHÚ

# 3

## KHẢ NĂNG LAO ĐỘNG TRONG THỦ TỤC HỢP PHÁP HÓA CƯ TRÚ





## CƯ TRÚ HỢP PHÁP

**Trong khoảng thời gian làm thủ tục hợp pháp hóa cư trú, bạn có thể sinh sống và làm việc hợp pháp tại Ba Lan.** Nhưng bạn cũng phải có những điều kiện như miêu tả dưới đây.

Quan trọng là đơn xin giấy phép tạm cư, giấy phép định cư hay là giấy phép cư trú lâu dài trong Liên Âu **phải được nộp trong khoảng thời gian đang cư trú hợp pháp trong lãnh thổ Ba Lan.** Nếu bạn giữ kịp thời hạn nói trên thì khi nộp đơn xin, nhân viên Ủy ban Tỉnh sẽ đóng một con dấu đặc biệt vào hộ chiếu của bạn. Việc cư trú của bạn ở Ba Lan sẽ luôn hợp pháp cho đến quyết định cuối cùng của thủ tục xin hợp pháp hóa cư trú. Nhưng bạn hãy nhớ là, chỉ được cư trú trong Ba Lan – bởi vì là con dấu này không bảo đảm có khả năng đi qua biên giới Ba Lan và đi lại trong các quốc gia Khối Schengen. Nếu bạn ra khỏi Ba Lan, khi muốn quay lại Ba Lan thì sẽ phụ thuộc vào việc phải có đủ một số điều kiện xác định (thí dụ như phải xin được visa thích hợp).

### **CƠ SỞ PHÁP LÝ:**

Điều 108 Bộ luật ra ngày 12.12.2013 về người nước ngoài.

## LAO ĐỘNG HỢP PHÁP

**Trong khoảng thời gian làm thủ tục hợp pháp hóa cư trú, bạn có thể sinh sống và làm việc hợp pháp tại Ba Lan.** Nhưng bạn cũng phải có những điều kiện như miêu tả dưới đây.

Nếu bạn đang ở Ba Lan dựa trên cơ sở con dấu động hộ chiếu khẳng định là bạn đã nộp đơn xin hợp pháp hóa cư trú thì bạn có thể lao động trong lãnh thổ Ba Lan, nếu như:

- bạn có giấy phép lao động và trước khi nộp đơn xin bạn cũng đã có quyền lao động trong Ba Lan,
- bạn được miễn trách nhiệm phải có giấy phép lao động,
- trước khi nộp đơn xin bạn được miễn trách nhiệm phải có giấy phép lao động bởi vì là bạn có giấy phép tạm cư với mục đích đào tạo đại học, giấy phép tạm cư với mục đích nghiên cứu khoa học, giấy phép tạm cư dành cho thành viên gia đình của công dân Cộng hòa Ba Lan, giấy phép tạm cư với mục đích đoàn tụ gia đình, giấy phép tạm cư dành cho nạn nhân vụ buôn người, giấy phép tạm cư dành cho người sở hữu giấy phép cư trú lâu dài trong Liên Âu hoặc dành cho thành viên của gia đình họ,
- bạn đã nộp đơn xin cấp giấy phép tạm cư và lao động, giấy phép tạm cư với mục đích thi hành công việc trong nghề cần phải có trình độ cao hay là giấy phép tạm cư với mục đích dẫn dắt kinh doanh và bạn tiếp tục làm việc đúng theo giấy phép tạm cư hay là giấy phép lao động được cấp trước đó,
- bạn đã thi hành trong lãnh thổ Ba Lan công việc dựa trên giấy cam đoan được bảo đảm cấp việc làm cho người nước ngoài và bạn đang xin giấy phép tạm cư và lao động bởi vì là tiếp tục làm việc tại chính chủ việc làm đó và với chính cương vị đó, như ghi trong bản cam đoan.

### Các thí dụ:

1. Người nước ngoài đã có giấy phép tạm cư bởi vì là có vợ/chồng là công dân Ba Lan với thời hạn đến ngày 03.07.2019. Người nước ngoài làm việc ở Ba Lan với tư cách là đầu bếp trong Nhà hàng X. Vào ngày 30.05.2019 người nước ngoài đã nộp đơn xin giấy phép tạm cư tiếp theo. Khi nộp đơn thì nhân viên Ủy ban Tỉnh đã đóng một con dấu vào hộ chiếu của người nước ngoài khẳng định là đã có nộp đơn. Trong khoảng thời gian đó, người nước ngoài nhận được giới thiệu việc làm và đã bắt đầu làm việc tại Nhà hàng Y. Người nước ngoài có thể làm việc hợp pháp ở Nhà hàng Y trong suốt quá trình làm thủ tục xin hợp pháp hóa cư trú, bởi vì là đã nộp đơn xin giấy phép tạm cư đúng hạn và trước khi nộp đơn thì đã có giấy phép tạm cư, mà không cần có giấy phép lao động.

2. Người nước ngoài vào Ba Lan dựa trên cơ sở có visa với thời hạn đến 20.12.2018 với mục đích làm việc ở cương vị kỹ sư tin học trong công ty X, dựa trên cơ sở có giấy phép lao động. Vào ngày 10.11.2018 người nước ngoài đã nộp đơn xin giấy phép tạm cư và lao động, bởi vì tiếp tục làm việc ở cương vị kỹ sư tin học trong công ty X. Khi nộp đơn thì nhân viên Ủy ban Tỉnh đã đóng một con dấu vào hộ chiếu của người nước ngoài khẳng định là đã có nộp đơn. Người nước ngoài có thể làm việc hợp pháp ở Ba Lan trong suốt quá trình làm thủ tục xin hợp pháp hóa cư trú, bởi vì là đã nộp đơn xin giấy phép tạm cư đúng hạn và tiếp tục lao động cho chính chủ việc làm đó, vẫn ở chính cương vị đó.

3. Người nước ngoài có giấy phép tạm cư và lao động, bởi vì là làm việc ở Ba Lan với tư cách là kỹ sư vệ sinh dịch tễ trong công ty X. Hạn của giấy phép là ngày 23.05.2019. Vào ngày 16.05.2019 người nước ngoài kết thúc công việc trong công ty X và nhận được giới thiệu việc làm trong công ty XYZ, cũng với tư cách là kỹ sư vệ sinh dịch tễ. Vào ngày 21.05.2019 người nước ngoài nộp đơn

## LAO ĐỘNG HỢP PHÁP

*xin giấy phép tạm cư và lao động tiếp theo, bởi vì là có dự định làm việc trong công ty XYZ. Người nước ngoài có thể sinh sống hợp pháp ở Ba Lan trong suốt quá trình làm thủ tục xin hợp pháp hóa cư trú, nhưng không được đi lao động hợp pháp, bởi vì là không tiếp tục làm việc ở công ty cũ nữa.*

*4. Người nước ngoài có Giấy cam đoan bảo đảm cấp việc làm cho người nước ngoài, do công ty FTR cấp, với mục đích lao động ở cương vị người bán hàng. Người nước ngoài sang Ba Lan dựa trên cơ sở visa có hạn đến ngày 15.01.2019. Trong khi đó thì người nước ngoài đã nhận được giới thiệu việc làm với tư cách là ô sin trong gia đình ông bà Y. Vào ngày 10.01.2019 người nước ngoài nộp đơn xin giấy phép tạm cư và lao động, bởi vì là có dự định làm việc với tư cách là ô sin trong gia đình ông bà Y. Người nước ngoài có thể sinh sống hợp pháp ở Ba Lan, bởi vì đã nộp đơn đúng hạn.*

### **Cơ sở PHÁP LÝ:**

Điều 87 khoản 1 điểm 12 dòng chữ b, điều 87 khoản 2 điểm 5, điều 88g khoản 1b và điều 88z Bộ luật về khuyến mại việc làm và các cơ quan thị trường lao động.



# 4

## GIẤY PHÉP TẠM CƯ VÀ LAO ĐỘNG – TIẾP TỤC RA SAO?



## GIẤY PHÉP TẠM CƯ VÀ LAO ĐỘNG – TIẾP TỤC RA SAO?

Sau khi xin được giấy phép tạm cư và lao động, Ủy ban Tỉnh tự làm theo luật cấp cho bạn một tấm **thẻ cư trú**. Thẻ cư trú cho phép bạn được nhiều lần đi ra nước ngoài mà không cần phải có visa nữa. Trong thẻ cư trú có ghi dòng chữ “được tiếp cận thị trường lao động”, nhưng điều đó không có nghĩa là bạn có quyền đi làm ở bất kỳ chủ việc làm nào và với các điều kiện tùy thích. Vấn đề là bạn có thể thay đổi việc làm tùy thích hay không thì còn tùy thuộc vào chuyện bạn có thể được tiếp cận thị trường lao động một cách đầy đủ (xem phần I điểm 1) hay là bạn chỉ được tiếp cận thị trường lao động một cách hạn chế (xem phần I điểm 2).

Nếu bạn muốn **thay đổi chủ việc làm hay là điều kiện làm việc** thì bạn phải tiến hành đúng theo như các hướng dẫn miêu tả trong phần I điểm 3.

Nói chung **bạn có trách nhiệm thông báo cho Tỉnh trưởng biết, người mà đã cấp giấy phép tạm cư cho bạn, trong vòng 15 ngày làm việc, về việc là đã hết cơ sở được cấp giấy phép đó**. Trong trường hợp khi mà bạn không hoàn thành trách nhiệm này thì Tỉnh trưởng có quyền từ chối không cấp cho bạn giấy phép tạm cư tiếp theo. **Nếu bạn bị mất việc, mất ở bất kỳ chủ việc làm nào mà có ghi liệt kê trong giấy phép tạm cư và lao động** thì trong vòng 15 ngày làm việc bạn phải viết đơn thông báo điều này cho Tỉnh trưởng biết, người mà đã cấp giấy phép đó. Nếu trong giấy phép tạm cư và lao động của bạn không ghi tên bất cứ chủ việc làm nào thì trách nhiệm này không liên quan đến bạn. Nếu bạn bảo đảm được trách nhiệm đó thì bạn có 30 ngày để tìm công việc mới, trong khoảng thời gian đó Tỉnh trưởng không thu hồi giấy phép tạm cư và lao động mà bạn đang có.

Trong trường hợp được cấp **giấy phép tạm cư với mục đích làm việc trong nghề nghiệp yếu cầu phải có trình độ cao** thì bạn phải viết đơn thông báo cho Tỉnh trưởng biết trong vòng 15 ngày làm việc về việc bị mất việc làm, cũng về việc thay đổi việc làm hay là thay đổi các điều kiện lao động.

### Các thí dụ:

1. Người nước ngoài làm việc với tư cách là thợ may ở trong công ty X và trong công ty Z, vì lý do này mà người nước ngoài có giấy phép tạm cư và lao động. Người nước ngoài đã tốt nghiệp trường trung cấp ở Ba Lan và vì vậy mà được miễn không phải xin giấy phép lao động, do vậy Tỉnh trưởng trong quyết định cấp giấy phép tạm cư và lao động không viết tên các chủ việc làm X và Z. Người nước ngoài kết thúc công việc trong công ty Z, nhưng không có trách nhiệm thông báo điều này cho Tỉnh trưởng biết, bởi vì là không ghi tên các chủ việc làm trong giấy phép và người nước ngoài không bị mất hoàn toàn mọi mục đích cư trú ở Ba Lan, bởi vì là vẫn còn đang làm việc ở công ty X. Sau nửa năm thì người nước ngoài cũng kết thúc công việc ở công ty X. Bây giờ trong vòng 15 ngày làm việc người nước ngoài phải thông báo điều đó cho Tỉnh trưởng biết, người mà đã cấp giấy phép đó, bởi vì là đã hết mục đích để cấp giấy phép tạm cư và lao động.

2. Người nước ngoài làm việc với cương vị là thợ điện trong Nhà máy sản xuất XYZ. Tỉnh trưởng cấp cho người này giấy phép tạm cư và lao động, trong giấy đó có ghi rõ là chủ việc làm XYZ và làm việc với cương vị là thợ điện. Người nước ngoài bị mất việc trong nhà máy nói trên và bây giờ phải có trách nhiệm trong vòng 15 ngày làm việc phải thông báo điều đó cho Tỉnh trưởng biết, người mà đã cấp giấy phép đó. Người nước ngoài trong vòng 30 ngày tìm được chủ việc làm mới và có thể nộp đơn xin cấp giấy phép tạm cư và lao động mới, làm việc cho chủ mới.

3. Người nước ngoài là vợ của công dân Ba Lan và có giấy phép tạm cư theo luật đó. Ngoài ra, người nước ngoài làm việc với tư cách là chuyên gia làm đẹp (mỹ phẩm) trong quầy làm đẹp W. Rồi người nước ngoài bị mất việc ở quầy làm đẹp W, nhưng một tháng sau tìm được việc làm ở quầy làm đẹp G. Người nước ngoài không có trách nhiệm thông báo cho Tỉnh trưởng biết về việc

## GIẤY PHÉP TẠM CƯ VÀ LAO ĐỘNG – TIẾP TỤC RA SAO?

*đã kết thúc công việc ở quầy làm đẹp G, cũng không phải thông báo là có chủ mới, bởi vì là cô ấy được miễn trách nhiệm xin giấy phép lao động, bởi vì là có giấy phép tạm cư được cấp theo công đồng là công dân Ba Lan.*

### **CƠ SỞ PHÁP LÝ:**

Điều 122, điều 123 và điều 134 Bộ luật về người nước ngoài.



## „Bến An toàn”

Dự án „Soạn thảo và tiến hành chiến lược giao tiếp lâu dài của Sở Ngoại kiều” đồng tài trợ theo Chương trình Quỹ Quốc gia về Tị nạn chính trị, Di cư và Hội nhập.

Trách nhiệm duy nhất về các ý kiến đưa ra là thuộc về tác giả và Ủy ban Châu Âu và Bộ Nội vụ và Hành chính không chịu trách nhiệm về hình thức tận dụng các thông tin đưa ra.



ul. Taborowa 33  
02-699 Warszawa

[www.udsc.gov.pl](http://www.udsc.gov.pl)

[facebook.com/udsc.gov](https://facebook.com/udsc.gov)  
[twitter.com/UdSC\\_gov\\_pl](https://twitter.com/UdSC_gov_pl)